

"Αγγίζω τον ήχο, ακούω το χώρο"

Θόδωρου Σγούρου

Χάος, χώρος, ήχος! Τρεις έννοιες τόσο φαινομενικά συμβατές μεταξύ τους, όπως μας δείχνει η παρήχηση του καθόλου τυχαίου "Χ", όσο η σχέση αυτή δείχνει ένα αβυσσαλέο χάσμα και εννοιολογικό και νοητό και υπερβατό. Η πρώτη έννοια, το χάος, η αιτία της ύπαρξης και της δημιουργίας σύμφωνα με την αρχαία σκέψη, μας δίνει αφ' ενός την απροσδιοριστία των δύο επόμενων εννοιών, αν αυτές εξεταστούν ξεκομμένες, αφ' ετέρου ένα νεφέλωμα προσέγγισης, αν η εξέταση γίνει με συλλογισμούς που βασίζονται όχι μόνο στη βιωματική και στην εμπειρία, αλλά και σε δυνάμεις, τις οποίες πολλοί από εμάς έχουμε σε χειμερία νάρκη.

Χώρος: Έννοια λιγότερο απροσδιόριστη, εξαρτώμενη από την πρώτη, μιας κι εμπειριέχεται σ' αυτήν, έννοια που μας παραπέμπει στο ατελές της ύπαρξής μας, αν λάβουμε υπόψη ότι και οι πέντε μας αισθήσεις μόνο μέρος του Όλου μπορούν να αντιληφθούν. Έννοια, η οποία, συσχετιζόμενη με το χρόνο, μας παίζει τόσο ενδιαφέροντα παιχνίδια - διαστελλόμενη ή συστελλόμενη - όσο ενδιαφέρον είναι το ίδιο το παιχνίδι της ζωής και της ύπαρξής μας.

Ήχος: Για ένα ψύχραιμο παρατηρητή, αν και δεν υπάρχει αξιολογημένη χρησιμότητα των αισθήσεων, εντούτοις ο ήχος είναι φυσικό μέγεθος ή αίτιο, το οποίο αφορά τη δεύτερη κατ' αξίαν αίσθηση του ανθρώπου, την ακοή. Η απροσδιοριστία όμως, είτε στο μέγεθος αυτό καθ' αυτό, είτε στο φυσικό αίτιο που διεγείρει το ακουστικό μας νεύρο, είναι υπαρκτή, και τούτο γιατί έχουμε τους υποήχους, λευκό πεδίο για το αυτί του ανθρώπου, - από μόνο του - δηλώνοντας την ατέλεια προς τα κάτω, όπως έχουμε και τους υπερήχους, όπου ισχύουν τα ίδια ακριβώς φαινόμενα, τα οποία συναντούμε και στους υποήχους.

Θα μπορούσαμε επομένως να δούμε τις έννοιες είτε ξεχωριστά, αντλώντας αρχικά συμπεράσματα για την καθεμιά τους, είτε βρίσκοντας τα κοινά τους σημεία, έτσι ώστε να βοηθηθούμε να προσεγγίσουμε το εν λόγω θέμα. Αυτό ακριβώς, με την κατανόησή σας και την ανοχή σας, θα αρχίσουμε να το βλέπουμε μαζί, τον ήχο στην καθημερινότητα ενός μη βλέποντα. Και τι είναι η καθημερινότητα, εκτός από διαμορφωμένη φύση στα μέτρα μας; Μεγαλουπόλεις, πόλεις, χωριά...

Τον ήχο για ένα μη βλέποντα στη φύση - ό,τι έχει απομείνει από αυτήν - και, τέλος, τον ήχο στην Τέχνη, συνδέοντάς τον με τις δύο παραπάνω ενότητες.